

CHWIŁA

Cena egzemplarza 20 Mk.

Dziennik dla spraw politycznych, społecznych i kulturalnych.

REDAKCJA: PASAŻ HAUSMANA 8. — ADMINISTRACJA: PASAŻ HAUSMANA 3, I. p.

Należność pocztową opłacono ryczałtem. Telefon Nr. 322. KONTO CZEKOWE Nr. 142.254.

PRENUMERATA: miesięczna we wstępie 490 Mk. — rocznicowa 520 Mk. — zagr. 700 Mk.
 CENA OGŁOSZEN: Zwykła ogłoszenia za wiersz jednoczęp. nonp. 20 Mk., nasłone i nekrologia za wiersz dwuczęp. nonp. 30 Mk., komunikaty i wiadomości po kronos 90 w tekście i przed kr. 120 Mk., ogłoszenia na pierwszej stronie 180 Mk., gratulacje i świadom. życzynowe i ślubne za wiersz nonp. 80 Mk., najmniej 3 w. — 400 Mk. Drobne ogłoszenia: za słowo 3 Mk., matrymonialne prywatna korespon. kupon sprzedaż 9 — Mk., dużym drukiem podwójnie.
 Cała stronica 20.000 Mk.
 Pół stronica 10.000 „
 Cała stronica z wiersz pod nagłówki 60.000 „
 Jedna szpalta na pierwszej stronie 20.000 „

Program pracy najbliższej.

Mineły gorące dni zapasów i rozpraw kongresowych i nadszedł czas pracy. Jak praca ta ma wyglądać? Co organizacje lokalne, co poszczególni syoniści czynić mają, aby uspokoić swoje sumienie i spełnić obowiązek? Oczywiście, że „Keren Hajesod” stać musi obecnie na czele wszelkiej pracy partyjnej, bądźco bądź jednak „Fundusz Podwalin” jest instytucją odrębną, pozostającą wprawdzie pod egidą sromnicstwa syonistycznego, ale wspólna całemu żydostwu, a w której nie wszyscy syoniści współdziałać mogą czynnie.

Co w danych wypadku zaważa na szali, to pragnienie, by zarówno poszczególne organizacje, jak i jednostki, idąc już wytyczonymi drogami, mogły swą chęć i potrzebę pracy wypełniać stałą treścią, by nie zmarniały z powodu apatii i posuchy w „wędrownie śmia” zanim do rą do mety.

Niewątpliwie — o ile rozchodzi się o stronnictwo wschodnio-galicyskie — postępi obywateli uważać należy w fałszy, iż garska „młodzików” i „fantastów”, z których jeszcze przed laty 15 kpiła „poważna część” społeczeństwa, dzisiaj liczy wiele dziesiątek tysięcy zwolenników, uszczuplających szereg i podlegających dyscyplinie partyjnej. Zgnuszeniu, jednak ulegałaby organizacja, która by chciała się zadowolić raz osiągniętymi rezultatami. Oweżami W interesie wprost instynktu samozachowawczego, w zrozumieniu starej zasady, że kto nie idzie naprzód, cofa się wstecz, dążyć należy do pomnożenia ilości szeklowców.

I to atoli dążenie bogate będzie w plony tylko podówczas, jeśli odbywać się będzie nie tyle przy pomocy mów i zgromadzeń, których doniosłości nie wolno nie doceniać, ale których wpływów, tworzących nastroje efemeryczne, przeceniać także nie powinno się. Ie przy pomocy konsekwentnej i systematycznej działalności, polegającej na tworzeniu faktów. Dla takich zaś czynów twórczych sporo jest warunków, a at za wiele konieczności.

Wskreszenie ojczyzny jest nietylko odrodzeniem kraju, lecz także w równej mierze renesansem ducha żydowskiego. I dlatego też pieczę szczególną oraczać należy nasze szkolnictwo hebrajskie. Ustać musi stan, iż tak wiele o hebrajszczyźnie się prawi, a tak mało dla jej szerzenia faktycznie czyni. Umożnić należy tedy wszelkimi środkami byt finansowy Centrali szkolnictwa, istniejącej w formie Tow. Szkoły ludowej i średniej w Lwowie, po całej prowincji rozpręsić i at za tego rodzaju instytucje, a kursy hebrajskie zakładać dla dorosłych, by umożliwić zadane wszystkim czerpanie z owej najczystszej krynicy kultury rodzimej, która jedyna zdolna jest przekształcić duszę, przesiąkniętą atmosferą niewolniczą.

W łączności z tem darować należy i at za dalej idące poparcie organizację chalcową. Jak ołwek formalny w odrębności o a jest od sromnicstwa, „lepiej et jkb” to arm. wyrosły nie tylko z korzenia wspólnej idei,

Prasa warszawska o autonomii Galicyi Wschodniej.

Splendid isolation p. dra Loewenherza. — Prof. Halban będzie opracowywał projekt autonomii..

(Telefonem od warszawskiego korespondenta „Chwilii” (eg.)

Warszawa, 22. października. Dzisiejsza prasa warszawska zajmuje się w dalszym ciągu sprawą autonomii dla Galicyi Wschodniej. Tym razem wystąpiły trzy organy: zbliżony do ministerstwa spraw zagranicznych, propagujący punkt widzenia ministra Skirmunta „Kurier Polski”, centralny organ PPS „Robotnik” i bezpartyjno-żydowski „Nasz Kurjer”.

„Kurier Polski” stwierdza w swym artykule wstępnym, że „sprawa ukraińska jest u nas w praktyce życia zawsze jeszcze więcej kwestyą galicyjską niż polską, że automatycznie działają w niej wszystkie obawy i uprzedzenia kraju, który kończył się w Oświęcimiu a rządzony był w Wiedniu. Wyrzekając się wszelkiej przymusowej polonizacji Ukraińców w Galicyi Wschodniej, trzeba nam samą sprawę ukraińską raz narazie spolonizować. Postawienie jej dobrze czy mniej dobrze na terenie obrad Sejmu jest pierwszym ku temu krokiem. Powitać je więc trzeba z zadowoleniem i uznaniem”.

„Robotnik” zapowiada niebywałą sensację, bo nie mniej nie więcej, jako wykluczenie p. dra Loewenherza z partji, o ile okaże się prawdziwą wiadomością, że brał on udział w deputacji endeckiej przeciwstawiającej się autonomii.

Jeszcze nie jest przedłożony Sejmowi (projekt autonomii) — pisze „Robotnik” — a już szowinizm wschodnio-galicyski zaczyna uprawiać swoje różne harce. „Doniesiono nawet, że w deputacji protestującej do pana wojewody Grabowskiego wziął udział w towarzystwie endecków lwowickich towarzysz Loewenherz. Jeżeli to prawda, to postęgiem towarzysza Loewenherza, który wraz z endeckami publicznie protestuje przeciw inicjatywie partji do której należy — zajmą się niewątpliwie władze partyjne.

Ale wszelkie takie nacjonalistyczne hałasy i figielki nie wpływają na PPS. Nie można pozwolić, aby sprawa dalej pozostawała w tem okropnym zabagnieniu, które niechybnie doprowadzi do narzucenia nam wyroku ententy.

Ale i z prawa ruchu syonistycznego i nie wolno organizacjom syonistycznej rokladowymi czynnikami nieufności czy zubożenia a ostudzić iaru ducha młodych ludzi, którym świeży powiew, wiejący z pół galicyjskich, rekompensatą jest za wszystkie przeszkody i cierpienia tutaj, a wolne rchnienie na własnej ziemi wynagrodzeniem za przykrości i ucziłowości pracy tam na miejscu.

W miarę w mogów s osunków lokalnych i zasobów pieniężnych organizacje miejscowe winna gwoli uz rolenia i rob otni s c a f i s t a w i w r w a i a w a r s t w r e k o z e l n e z y c z y z p a s a c y

„Podobno prof. Halban ma dla rządu wypracować projekt autonomii ale z góry można przewidzieć, że to będzie konserwatywno-nacjonalistyczny figielki służący do tego, aby się wydawało, że się coś robi... My zaś chcemy prawdziwej i rzetelnej reformy politycznej w Galicyi Wschodniej. I tą drogą pójdzie PPS, cokolwiek na to powie endectwo”.

„Nasz Kurjer” cytując podane telegraficznie przez „Rzeczpospolitą” informacje warszawskiego korespondenta o różnicy zdań między władzami centralnymi a panem wojewodą Grabowskim w sprawie ukraińskiej stwierdza, że drogą koncesyj można nie tylko spacyfikować Galicyę Wschodnią, ale zyskać sobie Ukraińców jako lojalnych obywateli.

Warszawa. (PAT.) Robotnik podaje: Naczelna Rada P. P. S. wzywa członków Rady na posiedzenie z porządkim dziennym: „Autonomia terytorjum Wschodniej Małopolski” na dzień 30-go października b. r.

Warszawa dnia 22. X. (PAT.) Wczoraj odbyło się posiedzenie posłów z Małopolski pod przewodnictwem posła Serwatowskiego. Omawiano sprawę ustalenia stosunków prawnych w Wschodniej Małopolsce.

Lwów, 22. października.

Wczoraj odbyło się w Prezydium miasta posiedzenie Komisji Obrony przyszłości Lwowa i Kresów wschodnich w sprawie projektu autonomii. Przedstawiciele wszystkich stronnictw wypowiedzieli się częściowo przeciw załatwieniu tej sprawy bez zasięgnięcia opinii społeczeństwa wschodnio-galicyskiego, częściowo przeciw samej zasadzie autonomii terytorjalnej. Uchwalono wysłać depeze do posła Niedziałkowskiego, min. spr. zagr. prez. min. i marszałka Sejmu, nadto wysłana delegacja złożyła tekst uchwał wojewodzie Grabowskiemu, jako przedstawicielowi rządu. W tej samej sprawie zwołuje Związek Organizacji Narodowej Wschodniej Małopolski wiec na niedzielę 23. bm.

lichwy i tworzyć kasy zaliczkowe, co wobec obecnych zamiarów „Joinu”, przystępującego do tworzenia trwałych instytucji finansowych w wschodniej Europie, nie napotka przypuszczalnie na zbyt wielkie trudności.

W myśl zasady: „Per aspera ad astra” wedle której dopiero poprzez jasności i uświadomienie dojść można ku promiennym szczytom, trzeba należy analfabetyzm i ciemnotę przez urządzenie wykładów popularnych czy też powoływanie do życia „Boynbechal” i czytelni naukowych tam, gdzie dawniej cieszyły się powodzeniem, przy uwzględnieniu w

CHWIŁA

Dziennik dla spraw politycznych, społecznych i kulturalnych.

REDAKCJA: PASAŻ HAUSMANA 8. — ADMINISTRACJA: PASAŻ HAUSMANA 3, I. p.

Należność pocztową opłacono ryczałtem. Telefon Nr. 322. KONTO CZEKOWE Nr. 142.254.

Cena egzemplarza 20 Mk.

PRENUMERATA: miesięczna w domu 490 Mk. — miesięczna 520 Mk. — zagr. 700 Mk.
CENA OGŁOSZEŃ: Zwyczajne ogłoszenia za wiersz jednocz. nonp. 20 Mk., uszczelnione i sekrelogia za wiersz dwuzzp. nonp. 30 Mk., komunikaty i wiadomości po krenicie 90 w tygodniu i przed kr. 120 Mk., ogłoszenia na pierwszej stronie 180 Mk., gratulacje i świadom. zaręczynowe i ślubna za wiersz nonp. 80 Mk., najmniej 3 w. — 400 Mk. Dobro ogłoszenia: za słowo: 3 Mk., mstrymentalne prywatna korespon. kupno-sprzedaz: 9 — Mk., dużym drukiem podwójnie.
Cała stronica 20.000 Mkp.
Pół stronica 10.000 *
Cała stronica przeważa pod nazwą: 60.000 *
Jedna szpalta na pierwszej stronie 20.000 *

Program pracy najbliższej.

Minęły gorące dni zapasów i rozpraw kongresowych i nadszedł czas pracy. Jak praca ta ma wyglądać? Co organizacje lokalne, co poszczególni syoniści czynić mają, aby uspokoić swoje sumienie i spełnić obowiązek? Oczywiście, że „Keren Hajesod” stać musi obecnie na ciele wszelkiej pracy partyjnej, bądźco bądź jednak „Fundusz Podwalin” jest instytucją odrębną, pozostającą wprawdzie pod egidą stronnictwa syonistycznego, ale wspólna całość żydostwu, a w której nie wszyscy syoniści współdziałać mogą czynnie.

Co w danym wypadku zaważa na szali, to pragnienie, by zarówno poszczególne organizacje, jak i jednostki, idąc już wytyczonymi drogami, mogły swą pracę i potrzebę pracy wypełniać stałą treścią, by nie zmarniały z powodu apatii i posuchy w „wędrownym kija” zanim doń dojdą do mety.

Niewątpliwie — o ile rozchodzi się o stronnictwo wschodnio-galicyskie — postęp obywatelski uważać należy w Galicji, iż garska „młodzików” i „fantastów”, z których jeszcze przed laty 15 kpiła „poważna część” społeczeństwa, dzisiaj liczy wiele dziesiątek tysięcy zwolenników, uszczuplających szereg i podlegających dyscyplinie partyjnej. Zgnuszeniu jednak ulegałyby organizacje, któreby chciały się zadowolić raz osiągniętymi rezultatami. Oweżami w interesie wprost instynktu samozachowawczego, w rozumieniu starej zasady, że kto nie idzie naprzód, cofa się wstecz, dążyć należy do pomnożenia ilości szkółców.

I to atoli dążenie bogate będzie w plony tylko wówczas, jeśli odbywać się będzie nie tyle przy pomocy mów i zgromadzeń, których doniosłości nie wolno nie doceniać, ale których wpływów, tworzących nastroje efemeryczne, przeceniać także nie powinno się, ile przy pomocy konsekwentnej i systematycznej działalności, polegającej na tworzeniu faktów. Dla takich zaś czynów twórczych sporo jest warunków, a aż za wiele konieczności.

Wskrzeszenie ojczyzny jest nietylko odrodzeniem kraju, lecz także w równej mierze renesansem ducha żydowskiego. I dlatego też pieczę szczególną otaczać należy nasze szkolnictwo hebrajskie. Ustać musi stan, iż tak wiele o hebrajszczyźnie się prawi, a tak mało dla jej szerzenia faktycznie czyni. Umożliwić należy tedy wszelkimi środkami byt finansowy Centrali szkolnictwa, istniejącej w formie Tow. Szkoły ludowej i średniej w Lwowie, po całej prowincji rozprężyć i rozciągnąć tego rodzaju instytucje, a kursy hebrajskie zakładać dla dorosłych, by umożliwić zadane wszystkim czerpanie z owej najczystszej krynicy kultury rodzimej, która jedyna zdolna jest przekształcić duszę przesiąkniętą atmosferą niewolniczą.

W łączności z tem darować należy także dalej idące poparcie organizację chalcową. Jakkolwiek formalnie w odrębności ona jest od stronnictwa, jednakże jest jej to arm. wyrosłym nie tylko z korzenia wspólnej idei,

Prasa warszawska o autonomii Galicji Wschodniej.

Splendid isolation p. dra Loewenherza. — Prof. Halban będzie opracowywał projekt autonomii..

(Telefonem od warszawskiego korespondenta „Chwilii” (eg.)

Warszawa, 22. października. Dziej-sza prasa warszawska zajmuje się w dalszym ciągu sprawą autonomii dla Galicji Wschodniej. Tym razem wystąpiły trzy organy: zbliżony do ministerstwa spraw zagranicznych, propagujący punkt widzenia ministra Skirmunta „Kurier Polski”, centralny organ PPS „Robotnik” i bezpartyjny-żydowski „Nasz Kurier”.

„Kurier Polski” stwierdza w swym artykule wstępnym, że „sprawa ukraińska jest u nas w praktyce życia zawsze jeszcze więcej kwestyą galicyjską niż polską, że automatycznie działają w niej wszystkie obawy i uprzedzenia kraju, który kończył się w Oświęcimiu a rządzony był w Wiedniu. Wyrażając się wszelkiej przymusowej polonizacji Ukraińców w Galicji Wschodniej, trzeba nam samą sprawę ukraińską raz narazie spolonizować. Postawienie jej dobrze czy mniej dobre na terenie obrad Sejmu jest pierwszym ku temu krokiem. Powinno je więc trzeba z zadowoleniem i uznaniem”.

„Robotnik” zapowiada niebywałą sensację, bo nie mniej nie więcej, jego wykluczenie p. dra Loewenherza z partii, o ile okaże się prawdziwą wiadomością, że brał on udział w deputacji endeckiej przeciwstawiającej się autonomii.

Jeszcze nie jest przedłożony Sejmowi (projekt autonomii) — pisze „Robotnik” — a już szowinizm wschodnio-galicyski zaczyna uprawiać swoje różne harce. „Doniesiono nawet, że w deputacji protestującej do pana wojewody Grabowskiego wziął udział w towarzystwie endecków lwowski towarzysz Loewenherz. Jeżeli to prawda, to postępkiem towarzysza Loewenherza, który wraz z endeckami publicznie protestuje przeciw inicjatywie partii do której należy — zajmą się niewątpliwie władze partyjne.

„Ale wszelkie takie nacjonalistyczne hałasy i figielki nie wpłyną na PPS. Nie można pozwolić, aby sprawa dalej pozostawała w tem okropnym zabagnieniu, które niechybnie doprowadzi do narzucenia nam wyroku ententy.

ale iż praca ruchu syonistycznego i nie wolno organizacji syonistycznej rozkładowymi czynnikami nieufności czy zubożenia (studia) zaru ducha młodych ludzi, którym święty powiew, wiejący z pół galicyjskich, rekompensatą jest za wszystkie przeszkody i cierpienia tutaj, a wolne rchnienie na własnej ziemi wynagrodzeniem za przekrości i uczą-zliwości pracy tam na miejscu.

W miarę wzmogów stosunków lokalnych i zasobów pieniężnych organizacje miejscowe wznawiają znowu robót i sfinansować i w rwaia warszy rekolekcyjnych z paucy,

Podobno prof. Halban ma dla rządu wypracować projekt autonomii ale z góry można przewidzieć, że to będzie konserwatywno-nacjonalistyczny figielki, służący do tego, aby się wydawało, że się coś robi... My zaś chcemy prawdziwej i rzetelnej reformy politycznej w Galicji Wschodniej. I tą drogą pójdzie PPS, cokolwiek na to powie endeckstwo”.

„Nasz Kurier” cytując podane telegraficznie przez „Rzeczpospolitą” informacje warszawskiego korespondenta o różnicy zdań między władzami centralnymi a panem wojewodą Grabowskim w sprawie ukraińskiej stwierdza, że drogą koncesyj można nie tylko spacyfikować Galicję Wschodnią, ale zyskać sobie Ukraińców jako lojalnych obywateli.

Warszawa. (PAT.) Robotnik podaje: Naczelna Rada P. P. S. wzywa członków Rady na posiedzenie z porządkiem dziennym: „Autonomia terytorium Wschodniej Małopolski” na dzień 30-go października b. r.

Warszawa dnia 22. X. (PAT.) Wczoraj odbyło się posiedzenie posłów z Małopolski pod przewodnictwem posła Serwatowskiego. Omawiano sprawę ustalenia stosunków prawnych w Wschodniej Małopolsce.

Lwów, 22. października.

Wczoraj odbyło się w Prezydium miasta posiedzenie Komisji Obrony przyszłości Lwowa i Kresów wschodnich w sprawie projektu autonomii. Przedstawiciele wszystkich stronnictw wypowiedzieli się częściowo przeciw załatwieniu tej sprawy bez zasięgnięcia opinii społeczeństwa wschodnio-galicyskiego, częściowo przeciw samej zasadzie autonomii terytorialnej. Uchwalono wysłać depeze do posła Niedziałkowskiego, min. spr. zagr., prez. min. i marszałka Sejmu, nadto wysłana delegacja złożyła tekst uchwał wojewodzie Grabowskiemu, jako przedstawicielowi rządu. W tej samej sprawie zwołuje Związek Organizacji Narodowej Wschodniej Małopolski wiec na niedzielę 23. bm.

lichwy i tworzyć kasy zaliczkowe, co wobec obecnych zamiarów „Jointu”, przystępującego do tworzenia trwałych instytucji finansowych w wschodniej Europie, nie napotka przypuszczalnie na zbyt wielkie trudności.

W myśl zasady: „Per aspera ad astra” wedle której dopiero poprzez jasności i uświadomienie dojść można ku promiennym szczytom, trzeba należy analfabetyzm i ciemnotę przez urządzenie wykładów popularnych czy też powoływanie do życia „Toynbechal” i czytelni i naukowych tam, gdzie dawniej cieszyły się powodzeniem, przy uwzględnieniu w

pierw. z m. r. e. d. i. e. g. e. o. g. r. a. f. i. i. P. a. l. e. s. t. y. n. y. i. d. z. e. j. o. w. o. c. z. y. s. t. y. c. h.

Syonistów zaś samych uświadamiać powinniśmy o problemach aktualnych ruchu partyjnego zapomocą prelekcji, referatów i dyskusji, przez co a toli nie trzeba bynajmniej rozumieć bezpłodnych — przeważnie starczy między zwolennikami różnych prądów frakcyjnych, którzy nawiasem prawie nigdy się nie przekonują, a tylko po największej części fałszem i uporczywem „wykazywaniem” zła własności własnych tendencji zastępują — pracę pozytywną.

Jakież w tym kręgu zadań rolicznych ma być zajęcie codienne poszczególnych towarzyszy?

Odpowiedź na pytanie powyższe tem należyjsza, ilcze organizacja wszelka poza wymienionym zakresem działania mieć będzie jeszcze do „odrabiania” owo „pensum” niedozwolone, podtykowane przez bieg wypadków i konieczności chwili. Jednostka natomiast, nie znajdując dla siebie pola pracy niesposobzone, nie znaleźć się może niebawem poza nawiasem partyi, związana jeszcze zaledwie uszcząnieniem book szeklowego z bytem stronnictwa.

Istotnie — o ile niezadowolenie u tego czy owego członka organizacji uzasadnienie znajdując się zdaje w prawdziwym trybomniemym „braku miejsca” w kole czynności partyjnych, o tyle tego rodzaju u nieadowolenie witane być musi z — zadowoleniem. Maksyma Fausta: „Nur der verheit sich Freiheit wie das Leben, der taglich sie erleben muss”, znalazłaby w tym wypadku pełne zastosowanie. Niestety jednak „niezadowolenie” takie często bywa tylko pretekstem dla usprawiedliwienia własnej bezczynności, a obracanie innych zarzutami „zachłanności” partyjnej czy „jedynowładztwa jest li parawanem dla zakrycia własnej niechęci do pracy trybprzytepienia wobec spraw partyjnych. W rzeczywistości bowiem w łańcuchu zadań organizacyjnych każdy, kto wykrzesać potrafi jeszcze z siebie iskry energii, a u którego łobkostwo zawodowe nie zapanowało jeszcze całkowicie nad myślą narodową, odnaleźć potrafi choćby jedno ogniwo, do którego sam będzie mógł się wiazać. Nadewszystko zaś bezwzględniego haraczru swego domaga się — kultura. Hebraizacja życia żydowskiego i ruchu syonistycznego nie tylko stać się ma wytyczną stronnictwa w całości, ale i dogmatem dla każdego indywidualnie. Uchwała kongresu, domagająca się od urzędników stronnictwa wyuczenia się w ciągu roku języka hebrajskiego jest delikatnym memento i dla wszystkich stronnych. Kto w możliwości, winien oczywiście w sposób inny, jak przez zakupno udziału w przedsiębiorstwie palestyńskim czy choćby odrobiny gruntu, związać los swój teraźniejszy w diasporze z losem swym późniejszym tryblosem dzieci swoich w kraju Odródnienia, ale i kto do tych nie należy szczęśliwców, przynajmniej kitem języka i kultury, winien zespolić się z rdzeniem narodu. Hasła to stare o program nie nowy. Ale hasła właśnie są te, to, by powtarzane były, aż wejda w krew i kości interesowanych, a program powtarzany być musi, choćby do znudzenia, aż przyoblecze się w ciału.

Realizowaniu zaś hasła i wypełnianiu programu towarzyszyć musi wiara i karność.

Bez wary niespożytej w powodzenie działa, bez karności, dodającej sternikom nawy partyjnej, zafasła i otuchy, rzadko kiedy wysiłek ideowy uwieczniony zostaje sukcesem. Przy zaistnieniu tych dwóch czynników, ruch niewątpliwie i w naszej polaci kraju — chryłym pędem posunie się naprzód.

Dr. Leon Rejch.

Lloyd George ustąpi?

Warszawa. 22. października (tel. wł. eg.) W politycznych kołach londyńskich rozeszła się pogłoska, że Lloyd George rzekomo w związku z niepowodzeniem ostatniego swego występu w izbie gmin, miał oświadczyć w rozmowie prywatnej, że zamierza ustąpić.

Odezwa Nansen do Żydów.

Londyn. (Z. B. K.) Dr. Fridtjof Nansen, komisarz Ligi Narodów dla akcji ratunkowej w Rosji — opublikował w żydowskiej prasie angielskiej odezwę do Żydów następującej treści: »Spodziewam się, że każda żydowska organizacja, która współdziała w akcji ratunkowej na rzecz uchodźców z Rosji, uwzględni rezolucje genewskie uchwalone na wniosek Luciena Wolfa i zjednoczy swe siły dla tego pilnego oraz szlachetnego dzieła. Jako komisarz uważam, że zjednoczona żydowska współpraca zmniejszy ciężary spoczywające na moich barkach. Zażądam każdej pomocy, która przyczyni się do wyżywienia głodujących milionów ludzi w Rosji.

Komuniści żydowscy w Rosji o Kongresie syonistycznym.

Ryga. (Z. B. K.) Organ gubernialny „Jewseku” (żyd. sekcji rosyjskiej partyi komunistycznej) „Czerwona Gwiazda” w Witebsku, zajmuje się kongresem syonistycznym w Karlsbadzie. Organ ten m. in. pisze: „Żydowscy czarnoseciccy” z całego świata zebrałi się w Karlsbadzie i naradzali się nad planami uzyskania Palestyny. Zajmowali się też kwestyą, w jaki sposób żydostwo rosyjskie wyratować z Rosji sowieckiej iz pod jarzma bolszewickiego. Cierpienia Żydów służyły syonistom jako pokrywka dla zbrodniczych konfrewolucyjnych celów Balfoura i jego otoczenie. Wobec tego nie można się dziwić, że generał Balfour (?) zasiadł przy stole prezydyalnym kongresu wraz z znanym poetą hebrajskim Bialikiem, który wznosząc oczy ku niebu zawołał: „Zalobnijcie o cierpieniach Żydów w Rosji sowieckiej. Współczucie burżuazji żydowskiej t. j. syonistów znane jest masom żydowskim dostatecznie. Działalność syonistyczna dla dobra ludu objawia się w formie współdziałania syonistów z wszechświatową konfrewolucyjną partycją Rosji sowieckiej. Masy żydowskie wierzają że rzeczywistej o czyny swojej nie mają szukać w Palestynie, gdzie ręce syonistów ociekają krwią ostatnich pogromów, ale właśnie w kraju barbarzyńskim bolszewickiego.

Artykuł kończy się następującą uwagą: „Kongres syonistyczny w Karlsbadzie zajmował się dwiema kwestyami 1) jak odbudować Palestynę, 2) jak pozbyć się Rosji sowieckiej? Zdaje się, że obie te sprawy stoją syonistom kością w gardle, o ile jednak pierwsza ich nie udławi, to spotka ich to bez wątpienia w drugiej sprawie”.

Żydzi syberyjscy pod ochroną konsulatów japońskich.

Szangai. (Z. B. M.) Redakcja „Israels Messengers” otrzymała od japońskiego ministra spraw zagranicznych hr. Uchidy zawiadomienie, że w uwzględnieniu apelu Żydów syberyjskich rząd japoński przesłał wszystkim konsułatom i władzom japońskim w Syberii ściśle polecenie, by ludności żydowskiej udzielały pomocy w wszelkich kierunkach.

Agitacja pogromowa w Konstantynopolu.

Konstantynopol. (Z. B. K.) Przebywający tu żołnierze i oficerowie armii Wrangla rozpoczęli w ostatnim czasie na nowo zbrodniczą działalność antysemitką. Uprawiana przez nich polityczna robota konspiracyjna przybrała charakter czysto antysemitki. Na razie, udało się zastępcom dyplomatycznym i wojskowym Francji i Anglii przeszkodzić czarnoseciccom w przeprowadzeniu ich niecznych zamierzeń.

Czeski traktat handlowy podpisany.

Warszawa. (Pat.) Dnia 20. b. m. podpisany został przez p. Prokopa Maksa, pełnomocnika ministra i posła Czechosłowacji oraz p. Dworzacką Jana, szefa sekcji ekonomicznej w czzechosłowackim ministerstwie spraw zagranicznych i p. Henryka Strassburgera, kierownika ministerstwa przemysłu i handlu, traktat handlowy z Czechosłowacją, będący pierwszą częścią składową grupy układów, które w myśl postanowień obu rządów będą razem przedłożone do ratyfikacji i jednocześnie wejda w życie. Traktat powyższy, oparty na zasadzie klauzuli największego uprzywilejowania, spisany został na około 40 stronicach piśmem maszynowym i obejmuje konwencyę handlową zawierającą w 30 artykułach oraz sterę aneksów i kwestyi specjalnych, jak tamowe komunikacji kolejowej, układ regulujący obrót w pasie granicznym, układ dotyczący ochrony przed chorobami epidemicznymi, układ w sprawie wagonów służyących do przewożenia bydła itd. Przed ratyfikacją powyższego traktatu podpisany zostanie będący obecnie w trakcie obrad układ dotyczący autobusowego przywozu i wywozu towarów, gdzie obie strony przyjęły oprócz klauzuli największego uprzywilejowania, wadę najdalej idącego uwzględnienia interesów gospodarczych ludności oraz układ zapewniający Polsce przywóz węgla i koksu, w zamian za ropę i przetwory naftowe (w myśl uchwały rady ambasadorów z 28. lipca 1920), a wreszcie likwidację dawnej umowy kompensacyjnej. Wykończenie tych układów jest przewidywane z końcem października.

Umowa polsko-gdańska.

Warszawa. (EE) W poniedziałek przybywa do Warszawy delegacja senatu gdańskiego z senat. Jemelowskim na czele dla podpisania umowy. Imieniem rządu przyjmie delegację min. Skirmunt. Po przedstawieniu się Nacelnikowi Państwa, delegaci podpiszą o godz. 5-tej akt umowy polsko-gdańskiej. Akt podpisania odbędzie się uroczście ze specjalnie zastosowanym ceremoniałem.

W Rosji ani monarchia ani komunizm.

Warszawa. 22. października (tel. wł. eg.) Kiereński oświadczył w rozmowie z dziennikarzami, że pogłoski o jakimkolwiek porozumieniu między rosyjskimi eserami a bolszewikami są absolutnie bezpodstawne. Rosyjskie polityczne partye muszą gruntownie zrewidować swój program i taktkę. Nowe formy życia rosyjskiego muszą być ujęte w formułę: „ani monarchii ani komunizmu”.

Konferencja socjalistów w Rydze.

Warszawa. 22. października (tel. wł. eg.) W Rydze odbyła się konferencja przedstawicieli partyi socjalistycznej państw bałtyckich. Na konferencji zapadła uchwała domagająca się zorganizowania związku państw bałtyckich, oparcia się o Rosję a bez udziału Polski przeciw której gwałtownie występowałi przedstawiciele partyi socjalistycznej wszystkich państw bałtyckich z wyjątkiem delegatów estońskich, którzy oświadczyli, że nie mają żadnego upoważnienia do zajmowania stanowiska w tej sprawie i uchylają się od decyzji.

Niemcy opuszczają Rybnik.

Warszawa. 22. października (tel. wł. eg.) Z Bytomia telegrafują, że w ostatnich trzech dniach wyemigrowało z Rybnika przeszło 200 rodzin niemieckich.

Nowa impreza ekscesarza Karola.

Przybycie Karola do Szopronia. — Planowany marsz na Budapeszt. — Obawa przed przewrotem monarchistycznym w Wiedniu. — Mała ententa przeciw Karolowi,

Wiedeń. (Pat.) Wied. B. K. Według doniesień jakie nadeszły w ciągu nocy do jednego z tutejszych kół koalicyjnych, były Cesarz Karol przybył wczoraj popołudniu samolotem do Szopronia.

Wiedeń. (Pat.) »N. Wr. Mittagszt.« donosi z Wiener Neustadt, że wczoraj popołudniu połączenie telegraficzne i telefoniczne z Zachodnimi Węgrami było przerwane, co wskazuje, że przygotowują się tam ważne wypadki polityczne. Dzisiaj o godz. 1:30 nad ranem w ministerstwie spraw wewnętrznych otrzymano wiadomość, że pogłoski o przybyciu b. cesarza Karola sprawdzają się.

Wiedeń. (Pat.) 22. paźd. Godz. 10:10. Ze strony kompetentnej zapewniają, że istnieją wszędzie powody do uznania doniesienia o przybyciu ekscesarza Karola za prawdziwe.

Wiedeń. (Pat.) 22. paźd. godz. 10:50. Krążą pogłoski, że b. król Karol z oddziałem którym dowodzi Ostenburg, ma z Szopronia udać się do Budapesztu.

Wiedeń. (Pat.) »N. Wr. Journal« donosi: Policja i inne władze austriackie poczyniły odpowiednie zarządzenia celem zabezpieczenia granicy i utrzymania porządku publicznego. Jest nadzieja, że uda się utrzymać pokój.

»N. Wr. Abendblatt« donosi z kół koalicyjnych: Był cesarz Karol zamianował w Szoproniu b. prezydenta węgierskiej Izby poselskiej Rakovsky'ego prezydentem ministrów i poierzył mu utworzenie gabinetu. Według dalszej wiadomości, w skład gabinetu mają wejść Apponyi, Andrassy i Dr. Grätz.

»N. Fr. Presse« donosi z Pragi: Między rządem czechosłowackim a jugosłowiańskim toczy się nieustannie telefoniczna rozmowa, mająca na celu przedsięwzięcie wspólnej akcji na wypadek, gdyby b. król Karol zagarnął rządy na Węgrzech.

Według nadeszłych tu wiadomości z Budapesztu, panuje w mieście zupeł-

ny spokój. Ludność spełnia zwykle zajęcia i nie widać żadnego wzburzenia. Wojska, które rozporządzą Ostenburg i Friedrich liczą razem 1 600 ludzi. Liczą się z tem, że w chwili ruszenia na Budapeszt otrzymają one znaczne porcje z kół ludności. Z nad granicy czeskiej nie ma żadnych doniesień o jakimkolwiek ruchu.

Budapeszt. (Pat.) Z Szopronia donoszą: B. król Karol przybył tu dnia 21. b. m. Wobec tego nieoczekiwanego wypadku, rząd węgierski stoi na stanowisku, że król Karol w myśl art. 1. ustawy z r. 1920 nie może objąć na Węgrzech wykonywania prawa panującego i że musi ponownie opuścić terytorium węgierskie. Rząd poczynił odpowiednie zarządzenia.

Budapeszt. (Pat.) Węg. B. K. Od piątku wieczora połączenie telefoniczne między Budapesztem a zach. Węgrami jest przerwane. Ze Steinmanger donoszą, że wojsko obsadziło budynki publiczne. Również wstrzymano w Budapeszcie ruch pociągów kolejowych idących do Austrii przez Węgry zachodnie. Z tego powodu nie mogła odjechać ostatnia grupa delegacji węgierskiej do Porto Rosa.

Budapeszt. (Pat.) Godz. 5:30 wieczorem Jak słychać, zerwano szyny kolejowe między Raab a Budapesztem, tak, że pociąg który iechał b. król Karol musiał stanąć.

Wiedeń. (Pat.) »W. Allg. Ztg.« donosi, że w ciągu dnia dzisiejszego przeprowadzono we Wiedniu szereg wizyt u przewodców monarchistycznych.

Wiedeń. (Pat.) »W. Allg. Ztg.« donosi o pojawieniu się pogłosek jakoby rząd Horthy'ego w Budapeszcie został obalony i ogłoszono dyktando.

Wiedeń. (Pat.) Wśród kół dyplomatycznych przedstawiają wypadki w następujący sposób: Dzisiaj po północy członek poselstwa angielskiego sir Sindley i pełnomoc-

nik wojskowy Cunigham przesłali austriackiemu kanclerzowi Schoberowi listy, które następują: Angielski członek komisji międzykoalicyjnej w Szoproniu gen. Gorton przysłał przez kuryera wiadomość, że b. król Karol dnia 21. bm. o godz. 2:30 popołudniu przybył samolotem do Szopronia. Rząd austriacki przeprowadził na tej podstawie zarządzenia, aby w narodku słumić wszelki ruch legitymistyczny w Austrii. Zwołano natychmiast jeszcze tej samej nocy radę gabinetu, która trwała do godz. 5 rano. Do Pragi nadeszła wiadomość o przybyciu Karola dzisiaj przedpołudniem. Prezydent Masaryk i dr. Benes, którzy mieli wyruszyć do Iczyny, zaniechali podróży i Benes zwołał radę gabinetu. Do Pragi nadeszła potem kalsa wiadomość, że na Węgrzech zachodnich utworzył się nowy gabinet, w którego skład wchodzi Rakovsky, Apponyi i Dr. Grätz.

Wiedeń. (Pat.) »N. Wr. Abendblatt« przedstawia wypadki w Szoproniu na podstawie prywatnych informacji następująco: Wczoraj popołudniu na skutek zarządzenia Hegedusa wyłączono połączenia telegraficzne i telefoniczne między Węgrami zachodnimi a Austrią. Wojska węgierskie stojące w Szoproniu zgromadzone na placu ćwiczeń. Gen. Hegedus odbył przegląd wojsk, poczem wygłosił przemowę, w której oznajmił, że król Karol wrócił ponownie na Węgry, aby objąć rządy. Generał wezwał wojska, aby pamiętały o przysiędze, którą złożyły naczelnemu wodzowi i aby były mu posłuszne. Wojska odpowiedziały okrzykiem: Niech żyje król Karol. Następnie stanął przed frontem komendant Ostberg i wygłosił przemowę, w której powiedział, że jest jeszcze komendantem i wezwał wojska do posłuszeństwa. Żołnierze odpowiedzieli okrzykiem: Niech żyje generał Ostberg. Wojska odeszły do koszar, gdzie stoją w pogotowiu. W mieście panował spokój. »Neue Freie Presse« twierdzi, że wraz z Karolem przybyła jego żona Zita. Według wiadomości z Budapesztu, król Karol ma przybyć do Budapesztu dzisiaj o godz. 3-ej popołudniu.

Wiedeń. (Pat.) »Korrespondenz Herzog« zamieszcza rozmowę korespondenta swego z członkiem rządu krajowego Tyrolu. Powiedział on: Rząd krajowy Tyrolu oczekuje wypadków. Gdyby przyszła wiadomość o zamachu legitymistycznym w Austrii, wówczas Tyrol oderwie się od Austrii.

DR. M. BIENENSTOCK.

Refleksje na czasie.

Chcąc w sensacji dzienniki przyniosły wiadomość, że młody szomer z Przemysła popełnił samobójstwo. Powód: zawiedziona miłość. Bez komentarzy. Na pozór nic nie znaczący wypadek, sporadyczny objaw młodzieńczego przeczuwania, niedowarzonych myśli i uczuć. Zapewne, że gdyby „bohaterem” tej nieszczęśliwej historii był kto inny, nie szomer, można by było przejść nad nią do porządku dziennego poświęciwszy kilka chwil żalu rodzicom, którzy w nieoczekiwany sposób s racji podporę starości i pociechę życia, lub społeczeństwa, które opuściła jedynka, rękująca może wielką przyszłość. Ale życie w końcu jest nielitościwe, w wirze zawrotnym luzujących się wajem wydarzeń zapomina prędko o wypadkach, które powtarzają się wśród tych samych czy podobnych okoliczności, w tragediach i nieszczęściach, które, jak mówią trywialnie, chodzą po ludziach i zdarzają się w najlepszych rodzinach.

To jednak, że ofiarą chwilowego zamroczenia duchowego padł szomer, nasuwa mimowoli pewne, nie bardzo pocieszające refleksje, czyniąc wypadek ten do pewnego stopnia symptomatycznym dla podłomu duchowego i społecznego znaczącej części — tego wyczuć nie najbardziej wartościowej — naszej młodzieży. Dowodzi on bowiem według mego zdania jasno, że demotowi światopogląd szomrowy, o którym tyle się mówiło, ma słowa je-

no), słyzało i rozprawiąło (słowa słowa słowa), nie dał tego co stanowi wartość każdej jednostki ludzkiej, to jest moralne oparcie, wewnętrzne zespolenie, etyczną podstawę rozwoju indywidualnego, bez której osobnik staje się piłką dowolnie przetrzucaną z jednej skrajności w drugą, staje się wędrownym, na ślepo błądzącym wśród przelotnych celuści bytu. Dziesięć, przysłał szomrowych, tak pięknie i przejrzyście wydrukowanych w „Przewodniku” lecz nie wyrytych w sercach i umy, słach młodych strażników ideału życiowego, zostało jeno programem bezdusznym, tem, właśnie, przeciw czemu szomer się zawsze tak bezwzględnie bronil. Nie znaleźli się bowiem ci, którzyby potrafili wskazać drogę urzeczywistnienia ideałów w owym dekalogu tak pięknie i ściśle określonych, natomiast znalazło się wielu, którzy, porzucając prostolinijność czki pierwotnego ruchu skautowego, zaczęli przeszczeniać na grunt żydowski obecny pierwiastki i poglądy, zaczęli się bezkrytycznie zachwycać ideałami i hasłami, nie płynącymi z głębi jaśni żydowskiej, nie wyrosłymi na gruncie społeczeństwa żydowskiego, nie wynikającymi z psychiki żydowskiej. I stało się to, co się zawsze w takich fraach dzieje, ruch szomrowy się wypaczył i zesedł się małowce, na bezdroża z których powrozu nie ma. Dlatego dziś jesteśmy smutnymi świadkami procesu rozkładczego, którego żadne uchwały ani zjazdy powstrzymać nie zdołają. Hypertrofia indywidualizmu, nie opartego na indywidualności, przeżyte hasła „wyżycia się” młodzieńczego, programy bez program-

wość, indyferentyzm społeczny, graniczący o wybujały egoizm, brak ideałów przetrzucający się w cynizm, zblazowanie duchowe i drapowanie się w szaty wyświęczonego nadczłowieczeństwa — oto objawy obecnej, ostatniej fazy ruchu, do którego żydostwo uświadomione narodowo przywiązywało tyle nadziei, z którego było dumne i na którym budowało nadzieje przyszłości. One to właśnie oddają dyspozycję duchową, na tle której mogła powstać w umyśle niedojrzałego młodzieńca myśl o samobójstwie z powodu „zawiedzionej miłości”; w przeciwnym bowiem razie musiałaby refleksja wiać górę nad podrażnionem uczuciem i wskazać danemu osobnikowi inną drogę wyżycia się, która dla dzisiejszego młodzieńca żydowskiego obfituje w rozkosze, płynące z poczucia spełnionych wobec siebie i narodu obowiązków. Tylko na gruncie podmulonym i zachwaszczonym, na dnie dusy zabagnionej i dla etycznych imperatywów niedostępnej mógł do rzeć kwiat przedczesnego wyzwolenia się z por, które nakłada na nas życie, społeczeństwo, ludzkość. Porywy młodzieńcze, walka z przeciwnościami, pęd ku wyżynom doskonałości, teza widniejąca na tarczy młodości: „per aspera ad astra” ustąpiły miejsca linii najmniejszego oporu, po której zdają znaczną część młodzieży żydowskiej na drodze swego żywota.

Dużo się mówi i pisze — nawet za dużo o przesileniu w partyi, w ruchu, i tak mało poświęca się uwagi przesileniu, które dotyka całej naszej przyszłości. Bo na kim opiera się oprze, jeśli zabraknie po nas pokolenia,

Budapeszt. (Pat.) W.B.K. Tutejsi przedstawiciele ententy poczynili kroki u rządu węgierskiego, protestując przeciwko powrotowi króla Karola. W ciągu dnia ma być wręczona rządowi węgierskiemu nota kolektywna.

Wiedeń. (Pat.) „Wr. Allg. Ztg.“ donosi, że pogląd na przebieg wypadków spowodowanych skutkiem przybycia Karola, nie jest w kołach koalicyjnych jednaki. Podczas gdy w Paryżu i Rzymie są zdania, że obecna podróż Karola skończy się w podobny sposób jak pierwsza, w Londynie sądzą, że sprawa tym razem jest o wiele poważniejsza i że b. król Karol będzie się starał zagarnąć rządy na Węgrzech. Ze strony włoskiej zapewniają, że Włochy nie zgodzą się na powrót Habsburga na tron węgierski. Nie jest jednak wiadomym, jakich środków Włochy użyją w tym wypadku.

Wiedeń. (Pat.) „Acht Uhr Blatt“ donosi, że w ciągu popołudnia odbył się w Wiedniu szereg zgromadzeń robotniczych, na których omawiano kwestję powrotu Karola. Mówcy nawoływali robotników, by zachowali spokój i zimną krew. Od dziś rana jest garnizon we Wiedniu skonsygnowany, wojska w pełnym uzbrojeniu są w koszarach. Poszczególne urzędy publiczne obsadziły oddziały Bundeswehry.

Budapeszt. (Pat.) Przyjazd Karola do Szopronia zaskoczył rząd węgierski. Dzienniki budapeszteńskie w kwestyi wypadków w Szoproniu nie zamieszczają żadnych komentarzy, ogłaszają jedynie urzędowy komunikat, uwydatniający stanowisko rządu w tej sprawie. Donoszą, że z rozporządzenia rządu przerwano linię kolejową z Raab na skutek rozpowszechnionej pogłoski, że garnizon raabski przyłączy się do wojsk Karola. Zastępcy wielkiej ententy złożyli protest u naczelnika państwa i ministra spraw zagranicznych. Oczekiwaniem jest wręcz noty kolektywnej. Przedstawiciele małej ententy również zaprotestowali u naczelnika państwa i ministra spraw zagranicznych, żądając, że powrót Karola zagraża pokojowi Europy środkowej. Jeżeli rząd węgierski nie może własnymi siłami opanować ruchu karlistów, to siły wojskowe małej ententy będą zmuszone wkroczyć do Wejger.

Wiedeń. (ETE). W tutejszych kołach dyplomatycznych twierdzą, że cesarz pomasteruje na Budapeszt przy pomocy wojsk

gotowego do ofiar i zaparcia się dla celów ogólnych? Skąd wezmą się ci, którzy po nas kontynuować mają rozpoczęte przez nas wśród łez i krwi dzieło odrodzenia, jeśli dorastające pokolenie będzie „pokoleniem pustyni“, głuchem na wołania narodu i ojczyzny, rwących pięta niewoli? Czyż mają pójsć na marne usiłowania tysięcy i setek tysięcy bojowników J-dei, którym przyswieca blask wschodzącej jutrznii wolności, rozpraszającej ciemności męczeńskiego gołuszu?

Nie czas na bledania, gdy czynów trzeba. Ocknąć się muszą najlepsi wśród nas, zjednoczyć się muszą kierownicy i wychowawcy, zerwać się musi z letargu i odrętwienia ta część młodzieży żydowskiej w której nie wygasła jeszcze ostatnia iskra ducha bożego i społeczeństwo wzięć się do pracy nad kształtowaniem dusz dojrzewającego pokolenia. Zogniskować należy cały ruch młodzieży i nawiązać do niego, zerwanym przez spiczony kierunek i nieproszonych opiekunów, trzeba wrócić do mod i środków, które porzucono po wpływem głębszego entuzjazmu z powodu swych obłączonych idei, przejętych zewnątrz, trzeba znowu sięgnąć do prairód duszy żydowskiej i z niej stać dalej myśli i uczuć walek. Młodzież żydowska musi sobie zdać sprawę z roli, jaka jej przypada w przełomowej chwili dziejów narodowych, aby przygotowawszy się do niej duchowo i fizycznie mogła służyć na straży interesów swego społeczeństwa.

Oto cel, oto praca przyszłego, prawdziwego — Szomru

oddanego mu hr. Osenburga. Angielski komisariat w Wiedniu pierwszy otrzymał wiadomość o przybyciu Karola i wysłał w tej sprawie raport do Londynu. Ministerium austriackie obradowało do 5-jej nad ranem nad sytuacją. Zarządząco pogotowie, obronę granic wschodnich oraz wydano polecenia na wypadek możliwych komplikacji w samym Wiedniu. Ruch kolejowy na przeszerzeni od Szopronia ku granicy austriackiej ustał.

Wiedeń. (ETE). Z Budapesztu telegrafują, że przyjazd Karola na Węgry jest tu niemiłą niespodzianką. Wyprawa awanturacza Karola, którą podjął razem z Zytą była przygotowana. Węg. Biuro pras. urzędowo donosi, że rząd węgierski zażąda od cesarza natychmiastowego opuszczenia Węgier. Zastępcy ententy przy rządzie węgierskim oświadczyli, że rządy ich opowiedzą się bezwzględnie przeciw imprezie Karola. Mała ententa zapowiada bezwzględną walkę z Karolem.

Niemcy wobec podziału Górnego Śląska.

Berlin. (Pat.) Prezydent ministrów pruskich Stoegerwald oświadczył w sejmie pruskim co następuje: Spodkło nas wielkie nowe nieszczęście. Po oderwaniu od państwa niemieckiego ziem Poznańskich, Północnego Pomorza, Prus zachodnich obszarów Klajpedy oraz Melmedy istnieje obecnie zamiar oderwania od niemieckiego państwa naszego G. Śląska. Kraj ten od zamierzanych czasów niemiecki był zawsze czynnikiem europejskiej kultury. Jest on wyłącznym dziełem pruskiej i niemieckiej pracy, energii, inteligencji i porządku. Kraj ten tak bogaty nie tylko dla nas, ale dla całego świata ma być obecnie rozerwany na dwie części, z których lepsza ma przypaść Polsce. Środowisko naszego życia gospodarczego i punkt węzłowy ruchu kolejowego ma być zaprzeczony. Całkowita produkcja cynku, większa część hut żelaznych oraz przeważna część tamtejszych kopalń węgla ma być nam wydartą, nam, którzy jesteśmy obciążeni korbucją węglową na rzecz innych państw. Każdy prawy Niemiec musi zapłakać nad tym nowym gwałtem.

Pomimo, że wszyscy rzeczoznawcy różnych narodów, którzy zwiedzili G. Śląsk, wypowiedzieli się za niepodzielnością, rozdarto go na dwie części. Obecnie wszystko nam jest niepewne. Podstawowa praca zburzona, przedsiębiorczość sparaliżowana. Śląsk musi z konieczności ulec zagładzie. Wszystkie kierujące intelektualne siły muszą obecnie opuścić miejsce swej dotychczasowej pracy. Niesłychany ten cios ugodził nie tylko w czas, lecz w całą Europę. Siła płatnicza Niemiec jest zupełnie osłabiona, jak to w swoim czasie przyznał Lloyd George. Przed uratę tego bogatego terenu została zniszczona ogólna siła gospodarcza Niemiec. Obecnie chodzi o to, aby badać z zimną krewią fakty, które doprowadziły do utraty G. Śląska. Nie wolno nam usawać w staraniach, aby jeszcze w ostatniej chwili zmienić decyzję na naszą korzyść. W końcu swego przemówienia prezydent Stoegerwald zwrócił się do Niemców górnośląskich, pocieszając ich nadzieją, że rząd pruski dołoży wszelkich starań, aby los ich uczynić łatwiejszym.

W czasie przemówienia socjaliści i komuniści podnosili gwałtowny głos protestu, tak, że poszczególnych ustępów mowy nie można było zrozumieć. Nacjonaliści niemieccy napadają z tego powodu na socjalistów, zarzucając im, że w tak ciężkim położeniu odważają się publicznie występować z takimi elcesami.

Pamiętajcie o uchodźcach z Ukrainy!

Z Komisji handlowej z wyjątkowej

Warszawa. (Pat.) Komisja handlowo-przemysłowa odbyła dziś zebranie, na którym delegat ministerstwa handlu p. Kramsztyk przedstawił historię przez Radę najwyższą poczynionych Polsce i Niemcom propozycji gospodarczych, uwzględniających w znacznej części żądania polskie. Wyjaśnieni udzielali delegaci ministerstwa spraw zagranicznych i wojskowych. W dyskusji zabierali głos posłowie Diarnard, Wierzbicki, Osiecki, De Rogset i Wojdaliński. Przedmiotem szczególnych obrad było pozostawienie dotychczasowej marki niemieckiej jako środka obiegowego na G. Śląsku, sprawa wywozu węgla, zarządu kolejowego, sprawy celne. Ponieważ nie udało się jeszcze autentyczny tekst decyzji do rady ministrów, przeto posiedzenie odroczone do czwartku.

Nowele ustawy o ochronie lokatorów.

Warszawa. (EE.) Minister Michalski wniósł na Radzie ministrów projekt noweli ustawy o ochronie lokatorów. Nie mają jej podlegać lokali przemysłowe, handlowe oraz oddane rekwiizycji p. d. urzędy. Nowela ma stać oświadczyć rekompensatę dla właścicieli nieruchomości wobec przewidywanej daniny.

Bandytyzm „Słowa Polskiego“.

Lwów, 22. października.

Niedawno wawono „Słowo Polskie“ koncentryczny atak przeciw Żydom w ogólności a przeciw „Chwili“ w szczególności; każdy niemal numer, zawiera jakies inwektywy i kalumnie. Znowu roi się na jego szpaltach od niedorzecznych aluzji na temat „anoniimowego mocarstwa“, „wrogości Żydów“ itp.

W ostatnich dniach wygrzebało „Słowo Polskie“ jakiś memoriał pp. Geyera i Bromberga i stara się wszelkimi sposobami wykaazać, że autorką memoriału jest organizacja syonistyczna; dopiero, przyciśnięte przez nas do muru, przyznało się „Słowo Polskie“ nawpół seryo nawpół żartobliwie do popełnionego fałszerstwa i usiłuje tylko nadrobieniem miną i politycznymi kręctwami sofizmami uratować resztki swego honoru.

Obecnie znowu próbuje swych sił na innym polu. Przekręcając i fałszując nasz artykuł wstępny w sprawie projektowanej autonomii dla Galicyi Wschodniej tudzież ogłoszoną przez nas korespondencję z Warszawy rzuca na nas niekiedy oszczerstwo, jakobyśmy apoteozowali zamach Fedaka na Naczelnika Państwa i domagali się ustąpienia wojewody Grabowskiego.

Te świadome klamstwa napiętnowaliśmy zestawiając oryginalny tekst naszych wywodów z kalumniami i fałszerstwami „Słowa Polskiego“. Przechwycone na gorącym uczynku nawołuje „Słowo Polskie“ wprost do pogromów.

Metoda walki, jaką stosuje „Słowo Polskie“ zasługuje faktycznie tylko na pogardę. To też nie używamy więcej argumentów dla odparcia najnowszego jego ataku i pchnujemy go tylko jako pospolity bandytyzm i infamie, pozostawiając społeczeństwu danie zasłużonej odprawy kalumniatorom z ul. Żimorowicza.

Czarnosęca, pogromowa metoda „Słowa Polskiego“ powinna by jednak wzbudzić także u władz trochę zainteresowania. Bezkarność dotychczasowa wywiera bowiem nie tylko moralne spustoszenie wśród opinii publicznej wywołując zamieszanie pojęć co do rzeczy dozwolonych a prawem zakazanych, ale ponadto także rozuchwala tych, u których akl na Naczelnika Państwa, na rząd i Żydów są codzienną sprawą.

To, czego „Słowo Polskie“ obecnie się dopuściło, nie jest wcale kalumnia, ale prost podleganiem ulicy do pogromów. Rzecz o władzy

I. Serya = ASKARO

olbrzymi, sensacyjny dramat amerykański w 6 częściach wyświetla kinoteatr »PASAŻ« w Pasaju Mikolascha.

do tego powołanych jest: czuwać nad tem, aby zbrodnicy posiew nie wydał krwawego plonu.

W Stryju, biuro dzienników Grolla ul. 3-go Maja, dawniej trafika Samuela przyjmuje ogłoszenia gratulacyjne i zawiadomienia zaręczynowe i ślubne do wszystkich pism krajowych i zagranicznych. Wielki wybór żurnali, mód i czasopism literackich i artystycznych.

12594

Z sali koncertowej.

Józef Cetner.

Dziela trzech kompozytorów, którzy działali na początku XVIII wieku, a więc I. S. Bacha, Tartinięgo i Vivaldiego grał na koncercie swym Józef Cetner, nie zdając sobie widocznie sprawy z tego, że program taki nie może zadowolić szerokiej publiczności. Nie dawał so ie również sprawy z tego, że stylowe wykonanie takich kompozycji, pomimo pozornej ich łatwości technicznej, należy może do najtrudniejszych zadań artysty, nie mówiąc już o tem, że zbyt wielka jednostajność zwłaszcza jeśli się wykonuje dwa koncerty jednego i tego samego autora (V. valdi), musi dziać nęziąco nawet przy zupełnie nieskazitelnem wykonaniu.

Tak e jednak ono nie było! Możliwe, że p. Cetner w dniu tym był niedysponowany, albo też że inne uboczne czynniki wpłynęły na niego ujemnie, faktem jest jednak, że grze jego brakło spokoju a mi jscami nawet i czystości intonacji, co tem bardziej zadziwić może, ile że p. Cetner w resz orocznych koncertach wykazał, że jest skrzypkiem zas ugującym na uznanie.

Zewnętrznych oznak uznania nie brakło wprawdzie i na onegdajszej produkcji, były one jednak raczej aktem kurtoazji z strony słuchaczy jak też wynikiem chęci usłyszenia jeszcze kilku utworów. Zdaniu temu uczynił też artysta zadanie, popadł jednak w kontrast zbyt jaskrawy, gdyż grał wariacje (nieznanego autora), które jedynie mogły uwydatnić techniczną supremację wykonawcy, graniczącą jednak już bardzo z akrobatyzmem.

Koncert onegdajszy winien być dla p. Cetnera przestrożą, by nawrócił z obranej drogi i nie dał się kierować fałszywą ambycją a wówczas z pewnością spotka się z zupełnem uznaniem wszystkich.

W p. W. Weberze znalazł artysta akompaniatora doskonałego i bardzo muzykałego. Alferd Pohn.

Z sali sądowej.

Rozstrzelanie pięciu kozaków.

Lwów 22. października.

Trzeci dzień rozprawy wypełniły przemówienia końcowe prokuratora i obrońców. Sędziowie przysięgli zatwierdzili pytania w kierunku serytobójczego morderstwa odnośnie do osk. Iwańczuka i Bałasa, przy równoczesnem zatwierdzeniu pytania dodatkowego, że obaj skarżeni znajdowali się w błędzie; zatwierdzili dalej pytanie w kierunku gwałtu publicznego odnośnie do osk. Iwańczuka i Kalinowskiego. Na podstawie tego werdyktu

Tybynał zas dzieliwańczuka na trzy lata więzienia, osk. Kalińskiego na ośm miesięcy. Oskarżeni Bałasa i Goj zostali uwolnieni. Do Iwańczuka i Kalinowskiego zastosowano ustawę amnestijną i zaliczono im areszt śledczy, wobec czego wypuszczono ich zaraz na wolność.

Aresztowanie dra Hankiewicza.

Po skończonej rozprawie przeciw Iwańczukowi i tow., w której jako obrońca fungował dr. Lew Hankiewicz, zjawił się w gmachu sądowym funkcjonariusz policyjny i odprowadził dra Hankiewicza na inspekcję policyjną. Po dokonaniu rewizji osobistej zakomunikowano drowi Hankiewiczowi, że jest aresztowany. Aresztowanie jego pozostaje w związku z zamachem na Naczelnika Państwa.

W ciągu dnia wczorajszego dokonała policja dalszych aresztowań i rewizyj wśród Ukraińców lwowskich. Aresztowano pięciu akademików ukraińskich.

List z Gwoźdźca.

Jako komisarze spisowi fungowali u nas pp. N. Switalski, kierownik szkoły ludowej i Jan Chlamacz, urzędnik podatkowy.

Komisarze ci wcale nie pytali Żydów o narodowość i język ojczysty, lecz rubryki te widocznie sami wypełniali.

W wypadkach, gdzie uświadomione jednostki wprost domagały się wypełnienia tych rubryk wedle ich zapodań (narodowość żydowska, język hebrajski lub żydowski) usiłowali komisarze strony nakłonić do zapodania narodowości polskiej, a czynił to szczególnie p. Switalski.

Gdy strona do podpisania przez siebie arkusza chciała zaglądnąć, komisarz ten na to nie pozwalał, tłumacząc, że to jest tajemnica urzędowa (sic!). Konsekwencją takiego spisu ludności będzie, że cała ludność żydowska miast Gwoźdźca będzie figurowała jako należąca do narodowości polskiej.

List z Podwołoczysk.

Staraniem Towarzystwa »Degel-gehuda« odbyło się u nas w czwartek zgromadzenie sprawozdawcze z XII. Kongresu, na którym referat wygłosił Dr. Insler.

Sala wielkiego »Bethamidraszu« była szczelnie wypełniona publicznością, wśród której przeważali ludzie starsi z sfer miejscowej ortodoksji.

Mowca w obszernym referacie przedstawił przebieg Kongresu, oświetlając najważniejsze i zasadnicze kwestye, które stały na porządku dziennym, poczem omówił znaczenie XII. Kongresu dla przyszłej pracy syonistycznej.

»Najcharakterystyczniejszym objawem XII Kongresu — zakończył mowca — był brak szumnego nastroju, słomianego zapachu. Kongres zdawał sobie sprawę z wielkości odpowiedzialności, jaka dziś ciąży na całym Żydostwie. W manifestie do Narodu żydowskiego, przedstawił Kongres narodowi całemu powagę sytuacji i wielkość zadania, które opanować gdzie można nie zapalem i wyrazami entuzjazmu, tylko gigantycznym wysiłkiem i wielką siarą. Wydając ten manifest złożył Kongres odpowiedzialność za przyszłość dzieła odbudowy Palestyny na barki całego narodu. Pracą i ofiarnością możemy udowodnić czy jesteśmy świadomi tej odpowiedzialności, od tego też zależy owocność prac kongresowych«.

— 3 —

ADESLANE

Dr. A. BRENNER

ordynuje w cierpieniach gruźliczych, ul. Sykstuska 47 od 2—5. Wosowanie lecznicze nowej metody biologicznej 12616

Zakład dentystyczno-techniczny

Z. WEINREBA

Lwów, ul. Kollataja 8, I. p.

P. Samuelowi Rttowi gratulują serdecznie z okazji urodzin syna 12621 Rosenwurzowie.

Serdeczne podziękowanie J. W. P. Franciszkowi Moszkowitzowi za bezinteresowne odstąpienie kawiarni na herbatkę składa tą drogą 12614 Wydział Zvd. Klubu Sport.

JWP. Dr. Goldbergowej, Dr. Philipowej, Dr. Selzerowej i dyr. Schotzowej za ofiarną i owocną pracę na herbatce Żyd. Klub. Sport. składa serdeczne podziękowanie z prośbą o pomoc w dalszej pracy 12615 Wydział Z. K. S.

KRONIKA

Repertuar teatru Miejskiego.

W niedzielę 23. października o godz. 3.30 »Dziewczę z Holandji«, operetka w 3 aktach Kalmana.

W niedzielę 23. października o godz. 7.30 »Kaligula«, dramat w 4 aktach K. H. Rosworowskiego.

W poniedziałek 24. października o g. 7.30 Balet pt. »Naar«, oraz »Pajace« opera w 2 aktach Leoncavalla.

W wtorek 25. października o godz. 7.30 »Traviata«, opera w 4 aktach Verdiego. Gościnnie występ A. Wesołowskiego, artyści oper Petersburskiej i Moskiewskiej.

W środę 26. października o godz. 7.30 »Madame Butterfly«, opera w 3 aktach Pucciniego.

Repertuar Teatru Małego.

W niedzielę 23. października o godz. 7.30 »Małżeństwo Loli«, komedia w 3 aktach H. Zbierzchowskiego.

W poniedziałek 24. października o g. 7.30 »Roztwór prof. Pytla«, groteska w 3 aktach B. Winawera.

W wtorek 25. października o godz. 7.30 »Roztwór prof. Pytla«, groteska w 3 aktach B. Winawera.

W środę 26. października o godz. 7.30 »Roztwór prof. Pytla«, groteska w 3 aktach B. Winawera.

W czwartek 27. października o godz. 7.30 »Roztwór prof. Pytla«, groteska w 3 aktach B. Winawera.

W piątek 28. października o godz. 7.30 »Roztwór prof. Pytla«, groteska w 3 aktach B. Winawera.

W sobotę 29. października o godz. 7.30 »Roztwór prof. Pytla«, groteska w 3 aktach B. Winawera.

Repertuar Teatru Nowości.

W niedzielę 23. października o godz. 7.30 »Skowronek«, operetka w 3 akt. Fr. Lehara.

W poniedziałek 24. października o g. 7.30 »Rozwódka«, operetka w 3 akt. L. Falla.

W wtorek 25. października o godz. 7.30 »Rozwódka«, operetka w 3 akt. L. Falla.

— Repertuar Teatru lit-art. »Ule« ul. Ossolińskich 10. Część koncertowa z udziałem Pp. Bronowskiego, Mirskiego, Noskowskiej, Wiklińskiego i innych. Ponadto »Mam« pastl sceniczny Hemara wykona Hanka Ordonówna. »Wirys« pióra. W Raorta, odtworzy S. Michałowski oraz jedno-aktowa operetka »Manewry wiosenne«.

II. SERVA = As Karo

W szponach potworów

sensacyjny dramat amerykański w 7 akt. pod tytułem

w kinoteatrach Marysienka i Kopernik.

— Repertuar ukraińskiego teatru »Besyda« Sala Bysszki (Szaszkiewicz 5).
Niedziela 24. października »Bertałanna«, ludowy dramat Karpenki—Karego.

— Wyjaśnienie. Stwierdzamy zgodnie z prawdą, że ogłoszony w Nrze 983 »Chwila« (z 17 b. m.) list z Drohobycza p. t. »Obrazki z działalności p. starosty Hawrota«, podpisany pseudonimem: »iwria« — nie pochodzi ani od Komitetu Lokalnego Organizacji Syjonistycznej w Drohobyczu ani też od żadnej z osób autoryzowanych do przesyłania korespondencji z Drohobycza do »Chwili« imieniem wzgl. z upoważnienia wspomnianego Komitetu Lokalnego.

— Naligula, potężny dramat K. H. Rostworowskiego, który stale zapełnia widownie grany będzie dziś wieczorem w Teatrze Wielkim w tej samej co poprzednio obsadzie.

— Tłumy publiczności odchodzą codziennie od kasy Teatru Miejskiego z powodu przepelnienia na przedstawieniach »Rostworu prof. Pytla«. Dyrekcja Teatru donosi, że świetna ta groteska grana będzie cały przyszły tydzień bez przerwy z pp. Czarnowską-Bilińską, Rybicką, Czarnowskim, Justianem, Czakiem, Rasińskim, którzy stworzyli tak świetne typy.

— Sprawozdanie z XII kongresu w Stryju. W poniedziałek o godz. 1 w sali Domu Narodowego. Referent: Dr. Insler.

— Milionówka. Przy wtorkowym ciągnięciu milionówki wylosowano Nr. 4,983,912.

— Strajki w Poznaniu. W Poznaniu zastrajkowali pracownicy przedsiębiorstw miejskich, wskutek czego stały elektryczność, gazownia, tramwaje i wodociągi. Strajk ma podłoże ekonomiczne. Prócz tego strajk objął wszystkie fabryki metalurgiczne.

— Otwarcie uniwersytetu ukraińskiego. Z Pragi donoszą uroczyste otwarcie t. zw. wolnego uniwersytetu ukraińskiego odbędzie się w niedzielę, 23. b. m. Inauguracyjne przemówienie wygłosi rektor uniwersytetu Dr. Aleksander Kolesa. (Pat.)

— Gorkij chorey. Maksym Gorkij zapadł poważnie na zapalenie ślepiej kieszki w Helsingforsie.

— Żydowski Fundusz Narodowy. Centralne Biuro Żydowskiego Funduszu Narodowego w Haadze komunikuje co następuje:

Dochody Funduszu Narodowego za miesiąc styczeń-wrzesień 1921 r. wynoszą 89,998 f. szt., w tymże okresie 1920 r. wynoszą 100,535 f. szt., z tego przypadają na 49 krajów następujące sumy:

Amerika Północna — 21,868, [18 872 f. szt.], Mezopotamia — 14,745 f. szt. [10,298 f. szt.], Anglia — 6,455 f. szt. [15,427.] Rumunia — 4,827 f. szt. [288], Niemcy — 4,344 f. szt. [5 648], Argentyna — 3,439 f. szt. [4,314], Polska — 2,755 f. szt. [3,920], Palestyna — 2,579 f. szt. [2,406], Chiny — 2,53 f. szt. [2,084], Nowa Zelandya — 1,956 f. szt. [159], Austria — 1,829 f. szt. [1,309], Australia — 1,806 f. szt. [301], Czechosłowacja — 1,680 [2,883], Jugosławia — 1,646 [1,782], Strit Settlements (Sizapor) — 1,410, Galicya Wschodnia — 1,224 [1,351], Bułgaria — 1,113, [1,306], Litwa (Kowno) — 1,078 [117], Łotwya i Łatwya — 1,043, [716], Holandia — 1,007, [2,188], Włochy — 963,

[589], Łotwa — 859, [105], Bukowina — 579, [332], Belgia — 805, [1,453], Finlandya 704, [2], Indyje — 696, Kanada — 642 [1,823], Szwajcarya — 621, [1000], Bessabia — 613, [170], Transylwania — 578, [255], Galicya Zach. — 521, [1072], Szwecya — 485, [42], Egipt — 336, [274], Grecya — 303 [1674], pozostałe 15 krajów — 1603 f. szt. w roku 1020 13 pozostałych krajów 4327 f. szt.

Zmniejszenie się dochodów w stosunku do roku ubiegłego spowodował katastrofalny spadek waluty w krajach Wschodniej i Centralnej Europy. Jest jednak nadzieja, że obecna akcja Żydowskiego Funduszu Narodowego podczas jesiennych i zimowych miesięcy wpłynie dodatnio na powiększenie dochodów tego Funduszu.

Zwyższenia marki polskiej!

Z powodu spadku kursu dolara gen. Reprezentacja ameryk. fabryki maszyn do pisania »Underwood« Lwów Kopernika 2. — Zniżyła znacznie ceny za swoje wyroby w szczególności za maszyny do pisania.

Komunikat.

Ponieważ w niektórych dziennikach pojawiły się notatki o rzekomo zmniejszonej racji cukru, przeto podaje Miejski Zakład Apropowizacyjny do wiadomości, że na kartki cukrowe Nr. 22, sprzedaje się we wszystkich sklepach miejskich, rejonowych i konsumowych cukier w ilości po pół kilograma na kartkę w cenie po 335 Marek za rację prócz kosztów opakowania. 12602 Miejski Zakład Apropowizacyjny.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 22 października 1921.
Poza giełdą w walutach i dewizach tendencja słaba.

Placono: Dolary amer. 4200, kanad. 8250, marki niemieckie 28 00, leje rum. 86 00, korony czeskie 50 00.

Złoto: 10 rubliówki 00 000 Srebro: austr. 1 korona 250.

Kursa giełdy warszawskiej.

Warszawa 22 października 1921.
Dolary amer. 3950 — 4190—4175
Czeki i dolary amer. 3975—4175,
franki franc. 287 50—292, franki belgijsk. 285, funty szterlingi 15750—16200—16100
marki niem. 25 00—24 00, korony austr. 135, kor. czeskosł. 42 00—42 50, Gdańsk 24 00—27 50.

Kurs dewiz.

Zurych. (Pat.) Kursa początkowe
Dewiz z dnia 22 b. m. Berlin 3 05, Praga 5 60, Nowy Jork 538 —, Austr. noty kor. templ. 0 21, Budapeszt 0 70, Bukareszt 3 75, Wiedeń 0 30, Medyolan 21 10, Zagrzeb 1 75, Warszawa 0 12, Paryż 39 10, Londyn 21 10.

Zurych. (Pat.) Kursa końcowe dewiz
22. bm. Berlin 3 20, N. Jork 541 00, Paryż 39 25, Bruksela 38 70, Sztokholm 125 50, Madryt 71 50, austr. korony stemplowane 0 00 Budapeszt 0 75, Bukareszt 3 90, Wiedeń 0 30, Holandia 184 00, Londyn 21 30 Medyolan 21 2, Kopenhaga 103 25, Chrystyania 69 50, Buenos Aires 175 00, Warszawa 0 12, Praga 5 65, Zagrzeb 1 75.

—[I]—

NADEŚLANE.

Bina Doliner Iziu Katz
Skala Lwów
zaręczeni w październiku 1921. 12592

Genia Burg — Abraham Ruabinstein
Stryj
zaręczeni w październiku 1921. 12595

Abraham Jakób Ekstein — Frydzia Heller
Morszyn Hn. zdyczów-Kochawina
zaręczeni w październiku b. r. 12593

P. Samuelowi Rottowi gratulują serdecznie z okazji urodzin syna
I. Rottowie i O. Radowie. 12620

Z okazji zaręczyn A. J. Eksteina z p. Frydzą Heller świetnej przyszłości życzą
12600 Jonaszowie Eksteinowie.

Z okazji zaręczyn naszej kochanej siostry Bini Doliner z p. Katzem życzy szczęśliwej przyszłości rodziców.
12593

Kuzynowi A. J. Eksteinowi do jego zaręczyn z p. Frydzą Heller serdecznie gratulują
Jakób Ekstein i Natan Weingarten. 12601

DROBNE OGŁOSZENIA

INTERESA HANDLOWE.

Dobrze prosperujący interes z filią poszukuje spółnika z kapitałem 5—6 milionów Marek. — Zgłoszenia pod »Lwów Centrum« do Biura ogłoszeń Scherera, Pasaż Hausmana 12534

Przystąpię z większym kapitałem do przedsiębiorstwa przemysłowo-fabrycznego. Zgłoszenia listowne pod »Praca« do Biura ogłoszeń Scherera, Pasaż Hausmana. 12603

KUPNO-SPRZEDAŻ.

Marci pocztowe polskie bieżące jakoteż zagraniczne kukuje filatelista L. Dubieński i Ska, Lwów, Kościuszki 1. 12145

Majątek leśny 2,000 morg. z budynkami, młyn, po 22 dol. za morg. również wiele innych mniejszych majątków sprzedaje kancelarya adwokata Dr. Reichmana, Sambor. 12 98

NAUKA I WYCHOWANIE.

34 BATOREGO „Ecole française“

najszybsza metoda wyuczenia języków: francuskiego, angielskiego, niemieckiego, włoskiego, rosyjskiego, polskiego. — Rodowite siły. 12470

WOLNE POSADY.

Adwokat Małes, Zy muntowska 14 poszukuje rutynowanej mundantki. Zgłoszenia między 3 a 5 popołudni. 12451

Centrala Keren Hajesod poszukuje stenotypistki. Zgłoszenia przedpołudniem wyjąwszy soboty i święta żydowskie u gen. sekretarza ul. św. Anny 9. 12564

Poszukuje koncypianta rutynowanego natychmiast D. Ruff, Pruchnik. 12499

Poszukuje się do dwójga dzieci 7 i 10 lat Francuzki. Niemki na kilka godzin dziennie. Bliższa wiadomość Pensyonat Anuta, Kopernika 3, drzwi 20. 12504

Agent placowy poszukiwany. Bracia Groskopf i Ska, Pasaż Hausmana 3. 12591

Adwokat Dr. Ardan w Lubaczowie poszukuje rutynowanego koncypianta. Posiada natychmiast do objęcia. 12596

MIESZKANIA, SKLEPY I LOKALE.

Mieszkanie komfortem 2 pokoje kuchnia przedpokój przy ul. Gródeckiej (blisko dworca) zamienić za takowe w śródmieściu. Wiadomość Grossman, ul. agiellońska 16 12558

Fabrykant poszukuje mieszkania składającego się z 2—4 pokoi elegancko umeblowanego ew. bez mebli w śródmieściu. Oferty: Hotel Austria, pokój Nr. 22. 12552

Poszukuję pokoju kawalerskiego z skromnym urządzeniem, z osobnym wejściem w śródmieściu. Zgłoszenia pod H. S. do Administracji. 12613

Dla P. T. Kupców i Konsumów

Objąłem wyłączną sprzedaż zapalek Tow. WULKAN, RÓWNO i sprzedaje po cenach fabrycznych. 12605

***** Maks Stark, Hurtownia Lwów, Kamińskiego 6. *****

POMOC LEKARSKA.

Lekarz chorób wenerycznych i skórnych **D. A. NADEL**
ordynuje od 12-1 i od 3-5 pop. 19424
LWÓW, PL. HALICKI 7.

Dr. Ignacy Löwenheck

ordynuje w chorobach skórnych i wenerycznych
ZIELONA 17 — RÓG JASNEJ. 11-99

WSZECH NAUK LEKARSKICH **Dr. I. Mehlmann**
ord. od 3-6 ŻULIŃSKIEGO 4, parter, pierwsza
boczna Łyczakowskiej. 126-9

RÓŻNE.

Panie i Panowie! Kapelusze stare każdego rodzaju przerabia na najnowsze formy. Pierwsza Krajowa Fabryka Kapeluszy Rudolfa Neuwelta, Lwów, Balonowa 3. 1259

Poszukuję dziewczynkę Adelę Jakubowicz w krótkich czarnych włosach w pepitowej sukience, która w czwartek o godz. 4 pop. wyszła z domu i dotąd nie wróciła. Weiss, Źródłana 39. 126-5

Wzjęm panią na pensję. Zgłoszenia w biurze Brücka, Kościuszki 2. 12618

Ogłoszenia.

Sz. Oddział bankowa „HERMES“
z ogr. odpow. we Lwowie, ul. Sykstuska 31.
KOMISYONER DEWIZOWY
kupuje i sprzedaje wszelkie waluty, czek, przekazy itd., przyjmuje wkładki na korzystnych warunkach, udziela wszelkiego rodzaju kredytów oraz przeprowadza wszelkie transakcje bankowe i giełdowe 12001

Przybory szewskie

po cenach konkurencyjnych poleca
Mürsel & Pertstein, Lwów, Rzeźnicka 14. 12680

ARTYKUŁY ELEKTROTECHNICZNE

jak żarówki, materiał instalacyjny, motorki i t. p. można nabyć hurtownie we firmie 12556

KRAUS i RABINOWICZ
LWÓW, ul. STANISŁAWA 2. 12556

NOŻE — WIDELCE ŁYŻKI — ŁYŻECZKI

z czystego aluminium — poleca
hurtownie i detalicznie
ANTONI HAŁSKI, Lwów, Sobieskiego 3. 12718

Lokomobila na przegrz. a parę 45/60 HP, prawie nowa
Gater Horyzontalny kompletny
Cyrkularka automatyczna (z dwoma piłami).
Walce młyńskie „Lutra“ 300 800
Motor benz. 6/8 HP. 12943
z natychmiastową dostawą **SPRZEDA**
„TOPAS“ Przemys. Sp. z ogr. por.
Lwów, Kraszewskiego 19 a.

Adolf Rauch, Drohobycz, Zupna 9

otrzymał świeży transport naczyń porcelanowych w wielkim wyborze, hurtownie i detalicznie w cenach najniższych. 12304

Motor benzynowy 60 H. P.
szybkobieżny sprzeda Hil. BADIAN, Lwów, Janowska 24. 12466

1 LOKOMOTYWA

750 mm. szerokości osi, ok. 80/90 P. S. zdana do użytku znajdująca się w Wielkopolsce, zaraz do dostarczenia:
Smoschewer i S-ka, Bydgoszcz,
Dworcowa 31 b. 12372

Zawiadamiam P. T. Publiczność, że dostałam świeży transport modeli francuskich i wiedeńskich, oraz czapki warszawskie i angielskie po cenach hurtownych

SALON MÓD

R. WEISS — BATOREGO L. 34. 12565

Kompletne urządzenie SKLEPOWE

do sprzedania. — Zgłoszenia: Bracia Wiedhoff, Pasaż Fallerów. 12568

Anstr.-Ameryk. Tow dla fabrykacji papieru szmerglowego

Ernst Hahn i Ska, Wiedeń
poleca: 12386

Papier szmerglowy i szklowy — Płótno szmerglowe — Szmergl w proszku

Generalny przedstawiciel na Polskę, oraz skład hurtowny

Dom handlowy **Fl. Krause** Lwów, ul. Skarbkowska 35

Norwegskie śledzie

W Lwowie, ul. Bielowskiego 1. 6 I. p.

Ważne dla optyków z prowincyi Szkła cylindry płaskie i kombinowane

i wszelkie inne szkła śc. śle. wodle
recept lekarskich

poleca hurtownie i detalicznie ze składu LWÓW

Leon Appel i Ska Zakłady optyczne

Lwów, Legionów 1.

12359 Telefon 458

Pospieszna ekspedycja pocztowa i kolejowa codziennie.

Adres telegraficzny: Apokszal, Lwów.

Krajowy ZWIĄZEK Przemysłowy S-ka Akcyjna

Oddział Agencyjno-
HANDLOWY „ONE X“
LWÓW, ULICA AKADEMICKA L. 10.

poleca hurtownie

Sita druciane } we wszystkich
włosienne } wymiarach
drewniane (rzeszota) } i odmianach

Wyroby drzewne Jaworowskie:

Wrzeciono, Kołotuski, Wałki, Maglownia, Kropidła, Masełniczki, Lejki, Grzybki do osierowania, Młotki do tłużenia mięsa, Łyżki kuchenne i deserowe. **ZABAWKI DZIECIENNE:**

Konie rzeźbione Liale i ubierane, Zwierzęta płaskie, malowane, Wózki drewniane, kęgis i kule. **GARNITURKI:** Grabie, łopatki i dzagan. o o o

MYDŁA TOALETOWE

Woda kolońska. Proszek do zębów. Szczotki do zamiatania, froterowania. Szczotki do bielenia, Pendzle lakiernicze. 12587

ZA BRYLANTY

ZŁOTO, SREBRO, DYAMENTY, PLATYNĘ
PLACI NAJWYŻSZE CENY 1191

Zegarmistrz A. Streitfeld, Lwów
BRAMA ANDRIOLLEGO, wchód przez RY-
NEK 29 i RUTOWSKIEGO 12.

Za Brylanty, Złoto, SREBRO, DYAMENTY, PLATYNĘ.

PLACI NAJWYŻSZE CENY

Zegarmistrz S. ALTHOLZ, Lwów, Pasaż Hausmana 5
wchód przez ulicę Sykstuską Nr. 6. 10146

MAKA

najprzedniejsza żytnia i pszenna, oraz towary kolonialne po najprzystępniejszych cenach, z dostawą 12590

dla prowincyi z naszym załadowaniem i zabezpieczeniem

Klarberg Bürger i Ska

We Lwowie, ul. Kazimierzowska 20.

Trading Company

SKA HANDLOWA

Hurtowny skład
GALANTERYI Lwów, Plac Strzelecki L. 6

POLECA 12498

po cenach fabrycznych wszelkie wyroby trkotkowe, jak również pończochy, skarpetki, rękawiczki, halki i ubranka dzieciennie oraz wszelkie towary w zakresie galanterii wchodzące. 12498

Nie BAGATELA Ani DOWCIP Lecz Niezaprzeczony FAKT

20
u MILDWURMA
PIEKARSKA 5

CENY SPADAJĄ

Zawijanki Szale
Pończochy Skarpetki
P.ńczuski dzieci R. kawiczki

Baczność na firmę: i t. p.
PIEKARSKA 5.

Przekona się o tem
każdy, kupując...

nie leżą wprawdzie
liście z drzew, ale,

22806

FABRYCZNIE NOWE
ORYGINALNE AMERYK.

MASZYNY DO PISANIA

„UNDERWOOD“

najnowszego typu do nabycia

WYŁĄCZNIE I JEDYNIIE w Jeneralnej Reprezentacji dla Małopolski i Śląska Cieszyńsk.

Fabryki maszyn do pisania „UNDERWOOD“

Lwów, Kopernika 9.

Telefon 502.

Kraków, Starowiślna 1.

Telefon 190

Utrzymujemy również wzorowy warsztat dla naprawy i rekonstrukcji maszyn do pisania wszelkich systemów.

12621

Rutynowany technik dentystyczny

w większym prowincjonalnym mieście z obszerną
praktyką poszukuje 12527

lekarza dentysty

jako towarzysza. — Łaskawe oferty do Admini-
stracji pod »7777«

Zurnale Mod i Formy

oryginalne francuskie, angielskie, amerykańskie
wiedeńskie i inne na sezon zimowy 1922 w naj-
większym wyborze — tylko u jeneralnego zastępcy

B. Bregman, WARSZAWA, Karmelick-
ka 11. — Telefon 63-29.

Uwaga: Specjalne formy Międzynarodowej Aka-
demii we wszystkich rozmiarach. — Księgarniom
i hurtowniom ceny redakcyjne. 12588

Zboża i ziemniaki

KUPUJE I SPRZEDAJE 12608

»POLIMEX« POLSKI ZWIĄZEK
HANDLOWY

Centrala: LWÓW, plac Maryacki 1. 5.
Telefon 293.

PRZEDSIĘBIORSTWO SPEDYCYJNE GABEL I STERNBERG

WE LWOWIE, ul. 3-go MAJA 7.

Złatwia wszelkie transakcje w kraju i zagranicą w zakresie spedycji wchodzącej. Bezpośredni ruch zblow
rów między Wiedniem (Austria) a wszystkimi stacyami Po skł. 11764

Złatwianie wszelkich formalności celnych.

TYLKO u MANNERA!!!

Zawijanki wełniane podwójne
we wszystkich kolorach

MK. 5.300 — poleca póki zapas
starczy o o o o

Lwów, Sysztuska 2. 12589

Złote obrączki ślubne

14 karat. sztuka MK. 500

za 1000. Złota po karale odstawia
100 w zamian za stary

JUBILER

H. MANDL

KOPERNIKA 14.

naprzeciw klasa Kopernik. 12132

Okolo 6000 kg. STALI Böhlerowskiej

sprzeda ze skladu

Dom handlowy i przemysłowy Inż. Jan, A. Schumann Spółka z ogr
odpow.

LWÓW, UL. PAŃSKA 23.

12455

Polski Lloyd

SPÓŁKA AKCYJNA
(TRANSPORT POLSKI)

zawiadania P. T. interesentów o otwarciu
własnego oddziału (filii)

we Lwowie przy ul. Kościuszki 22.

Zakres działania:

Transporty lądowe i morskie, cienie, ubezpieczenie
transportów, magazynowanie,
warranty, finansowanie zakupów, komis, inkaso.

Transporty meblowe wozami meblowymi. opa-
kowanie do wozy. 19428

JENERALNE ZASTĘPSTWA:

Lloyd Bydgoski, Lloyd Triestino

EKSPozytura FIRMY:

Juliusz Neisser w Gdańsku

Własne oddziały wzgl. przedstawicielstwa
we wszystkich miastach Rzeczypospolitej
i zagranicą.

EDWARD JUPITER Stanisławów

Jedyny wyrób i źródło zakupu:
w rabat. 12586

Oddzielną powyżej 100 sztuk znac.

Amie obrączek u nikogo w handlu.

die, gdy z powiada on o gromy odbyt i nie
iż iż iż do zaprowadzenia, towaru egot i nie-
fci ell księgarz i t. p. by be zwolnienie przy-
wzięte p. zeto do handlarzy papieru, wa-

uznanie Cena za sztukę 60 Mp.

nej i oszczędny zalety na waz-chronne
ry zasługujące z powodu swojej praktycz-
w wielkości zegarka kieszonekowego, kio-

anomatyczny, od roku 1921—1940

Kalendarzyk

W ostatnim czasie zjawia się na targu 20-letni
SENACJA I NOWOŚCI

Panny piszącej biogle na masz nie

obznajomony z stenografią n emie-
cką i polską poszukujemy zaraz.

Zgłoszenia pod »Swiatowa« firma do

bura ogłoszeń Brücka

LWÓW, KOŚCIUSZKI 2
12 1

ETYKIETY

wszelkiego rodzaju
poleca i wykonuje

LITOGRAFIA
Lwów, ul. Św. Michała 4
boczna Kościuszki. 12261

Wolne na Płaszcz

Raglany oraz Kostyur-
my poleca

T. FUHRMANN — Skarb-
kowsk 23, l. p. 125 3

Tapet

Sykstuska 18.

KICZALES i MARCOLES

poleca: kapy, portyery,
firanki, chodniki, mate-
rye do krycia m-bli, c-
raty, ceratki gumowe itd.

WOLNE POSADY.

Panna do trojga dzieci
po rzeźbna najychmiast.
Zgłoszenia pod »Dobra
posada« do Biura ogło-
szeń Scherera, Pasaz Haus-
mana 1 3 6

Nakładem Spółki dawniejszej »Chwila«
Spółki ogr. poręka

Redaktor odpowiedzialny: Dr. Jerszon Zipper
»Drukarnia Lwowska«, Lwów, Kopernika 11.